

БРИТАНСЬКИЙ ТА УКРАЇНСЬКИЙ АКЦЕНТИ РАДІАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ

Міністр України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи Володимир Шандра й посол Великобританії Лі Тернер підписали Меморандум про взаєморозуміння в рамках проекту щодо централізованого зберігання відпрацьованих радіоактивних відходів. Згідно документа, Велика Британія планує надати нашій країні 2,2 млн. фунтів стерлінгів (22 млн. гривень) на спорудження безпечного сховища для відпрацьованих джерел іонізуючого випромінювання з усієї України. Його зведення заплановано завершити до 2011 року

На даний час в Україні практика поводження з радіоактивними відходами певною мірою забезпечує захист населення й навколишнього природного середовища від шкідливого впливу іонізуючого випромінювання. Досі не створено цілісної системи, яка б повністю задовольняла потреби в зберіганні та захороненні всіх типів і категорій існуючих відходів, а також тих, що утворюватимуться в найближчому майбутньому. Недосконалість наявної системи поводження з РАВ і відсутність належного фінансування, не дають змоги створити необхідну інфраструктуру та підтримувати безпеку об'єктів системи, згідно з установленими нормами. Така ситуація перешкоджає розвитку ядерної енергетики та збільшує вірогідність виникнення радіаційних аварій або несанкціонованого доступу до радіоактивних відходів.

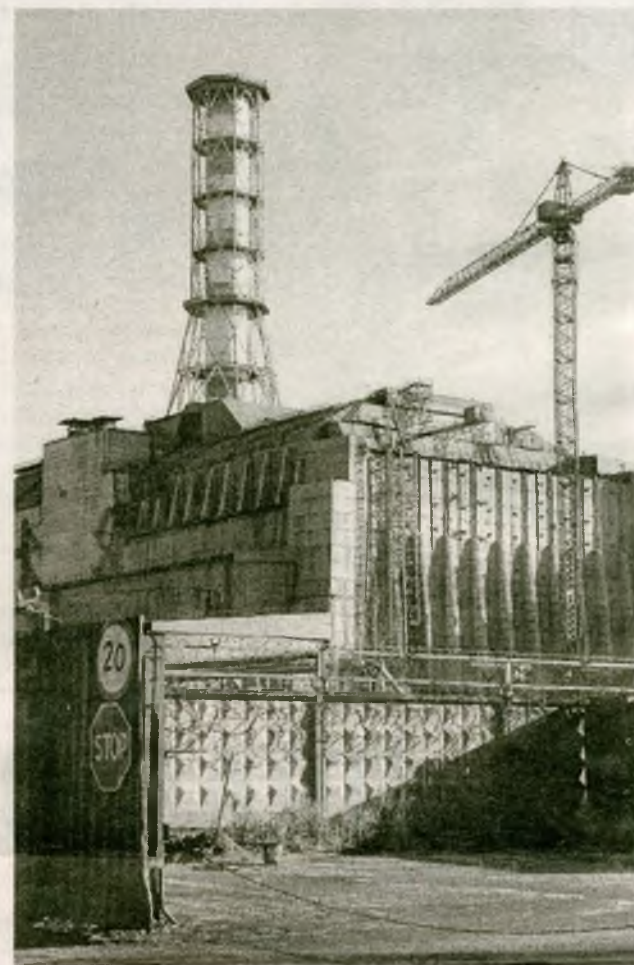
Підписаний днями в Києві Меморандум про взаєморозуміння між МНС України і Міністерством енергетики й кліматичних змін Сполученого Королівства Великобританії та Північної Ірландії про співробітництво у сфері радіаційної безпеки, фізичного захи-

сту й нерозповсюдження ядерних матеріалів, дозволить українським підприємствам щодо поводження з РАВ за допомоги Уряду Великобританії розв'язати проблеми матеріально-технічного й наукового напрямку, а також у повному обсязі забезпечити виконання умов ліцензій на певні види діяльності. Допомога британської сторони суттєво покращить стан радіаційної безпеки та зменшить рівень соціально-психологічної напруги в регіонах, яка пов'язана з розташуванням існуючих пунктів збирання, зберігання та захоронення радіоактивних відходів, позитивно вплине на регіональний розвиток.

Співпраця між державами ведеться у рамках програми британського уряду "Зменшення глобальної загрози", яка, за словами Лі Тернера, реалізує зобов'язання його держави перед країнами Великої Вісімки щодо нерозповсюдження зброї масового знищення. Ця Програма здійснюється через спільні проекти на незахищених територіях по всьому світу. Її мета – зменшення ризиків розповсюдження небезпечних ядерних, радіоактивних і хімічних матеріалів та покращення глобальної безпеки загалом. Під час брифінгу, після церемонії підписання Меморандуму, дипломат також повідомив, що окрім вище згаданої суми, Україна отримає близько 80 мільйонів євро на зведення об'єкта "Укриття".

Створення сховища на комплексі "Вектор" дасть змогу вилучити з регіонів України радіоактивні відходи, що знаходяться у вигляді відпрацьованих джерел іонізуючого випромінювання. Як зазначив Міністр МНС України Володимир Шандра: "Допомога Великобританії суттєво покращить стан радіаційної безпеки, а побудова нового сучасного сховища усуне потенційну небезпеку виникнення надзвичайних ситуацій, пов'язаних із РАВ, та їх незаконного обігу тощо. У цьому впевнена не лише Україна, а й держави-учасниці Глобального партнерства, МАГАТЕ та Єврокомісія". Очільник МНС також наголосив: "Радіоактивні відходи, які планують зберігати у сховищі, будуть виключно українського походження".

Довідково. Спецпідприємства Українського державного об'єднання "Радон" здійснюють діяльність зі збирання, транспортування, зберігання та захоронення РАВ, які утворюються в промисловості, наукових та медичних установах, у тому числі відпрацьованих

джерел іонізуючого випромінювання. За кожним спецкомбінатом, постановою Ради Міністрів УРСР від 21.12.1990 р. № 377 закріплена зона обслуговування, до якої входять декілька областей України (за винятком Донецького спецкомбінату, що не має свого пункту захоронення РАВ).

Окрім того, Великобританія є одним із найбільших вкладників до міжнародного Чорнобильського фонду "Укриття" та Рахунку ядерної безпеки, які фінансують проекти міжнародної технічної допомоги на майданчику Чорнобильської АЕС. Проголошений внесок Великобританії до ЧФУ складає 47,6 млн. євро, до РЯБ – 40,4 млн. євро. За період з 2002 року, в напрямку співробітництва щодо фінансування проектів міжнародної технічної допомоги, на майданчику Чорнобильської АЕС в рамках програми, яку безпосередньо фінансував Департамент торгівлі і промисловості Великобританії, були реалізовані дев'ять різних проектів, які стосуються питань підвищення безпеки на ЧАЕС. Під час реалізації цих проектів були проведені розробки оцінки з аналізу безпеки (ОАБ) енергоблоків № 1 і 2 Чорнобильської АЕС на етапі остаточного закриття та навчання персоналу ЧАЕС оцінці безпеки при знятті з експлуатації; розробка ОАБ при перевезенні відпрацьованого ядерного палива на ХОЯТ-2; розробка аварійних планів для ЗОЯТ-2 і ЗПЖРО ЧАЕС, необхідних для одержання ліцензій на ці об'єкти.

